

Az Önarckép álarcokban. Arany János emlékkiállítás című tárlat célja, hogy megidézzé a magyar irodalom egyik legnagyobb klasszikusáról a köztudatban élő képet és a költő kevésbé ismert arcaival is megismertesse az érdeklődőket.

A kiállításunk Arany Jánosa kortárs klasszikus. Életútjának, személyiségének újszerű bemutatása minden generációhoz szól: azokhoz is, akik szinte önkéntelenül, mindennapjaikban is használják szavait és fordulatait, akik tudják, ki volt Edward király, Ágnes asszony, az öreg Bence, mit jelent a radványi sötét erdő, a drégeli rom, a margitszigeti tölgyfák vagy a főváros baljóslatú hídja. Interaktív, korszerű felületeken, eszközökön is megjelenik a költői világ, így személyes élménnyé válhat a találkozás a művekkel a diákok és a fiatalok, ugyanakkor a felnőttek, vagy a családdal érkezők számára egyaránt. A Toldi-történet fordulatait például a kiterjesztett valóságot érzékeltetni képes installáció segítségével ismerhetjük meg, Arany János metaforáihoz pedig hangulatjelekkel kerülhetünk közelebb, vagy örökbe fogadhatunk egy-egy izgalmas, már kihaltfélben lévő szót.

A kétnyelvű, bőséges hangzóanyaggal megtámogatott tárlat egyszerre használja a klasszikus emlékkiállítások, valamint intézményünk tárlatainak – ma már szinte márkának számító – vizuális arculati eszközrendszerét. A szokatlan látványvilág, illetve az életmű szöveg univerzumát körülvevő korabeli festmények, szobrok keltette hatás minden bizonnyal a meglepetés erejével hat majd, hiszen nem csupán ismeretlen kéziratok, Arany-portrék, illusztrációk várják a látogatót, hanem a korszaknak a költő témáihoz szorosan köthető, rendkívül színvonalas képzőművészeti alkotásai, a nagy ütemben előretörő fényképezés sosem látott, korai emlékei, vagy a folyóirat-illusztrációk, karikatúrák világa is. A kiállítás összképét a nyilvánosság, a közélet, az urbanitás terei, valamint a „kisvilágok” intim közege, Arany János személyes tárgyai, kéziratai, családi ereklyéi egyaránt meghatározzák.

A költői maszkokra, megszólalói szerepekre épülő tárlat alapkérdése: milyen eszközökkel próbálkozott Arany, hogy közvetítse a hagyományt, hogy hitelesen tegye átélhetővé olvasói számára a saját nemzeti közösségéhez való tartozás érzését. Jól ismert lírai és epikus művekből kiemelt alakokat állítunk szembe, hogy a furcsa, magasztos és a parodisztikusan költői álarcok feszültsége, a már ismert figurák, történetek újragondolására, saját vélemény kialakítására készítsék és közben szórakoztassák a látogatót.

„Ki és mi vagy? hogy így tűzokádó gyanánt, Tenger mélységéből egyszerre bukkansz ki.” – kérdezte Arany Jánostól Petőfi 1847-ban, amikor elolvasta a Toldit. E rejtvény azóta is nyitott

feladvány: a jegyző, a hivatalnok, a tanár fegyelmezett, nyilvános szerepei mögül ki-kilép az érzékeny, önmarcangoló, labilis lírikus. Egy sziporkázó ötlettel, „nyughatatlan vándorösztonnel” megvert, változatos műfajokkal kísérletező zsenivel és egy hol rejtőzködő, hol szokatlanul nyílt, közvetlen humorú személyiséggel ismerkedhetnek meg a kiállítás látogatói.

<https://pim.hu/hu/kiallitas/onarckep-alarcokban>

a) Foglald össze röviden, hogy mi a célja a kiállításnak!

b) Kiknek ajánlott a tárlat megtekintése?

c) Milyen elemek, eszközök teszik „újszerűvé” a kiállítást?

d) Milyen típusú tárgyak biztosítják a „klasszikus emlékkiállítást”?

e) Mihez hasonlította Petőfi Sándor Arany Jánost a Toldi elolvasása után?

f) Milyen foglalkozásokat űzött Arany János?

g) Keresd meg az alábbi szavak szövegben használt szinonimáit!

rejtvény_____

maszk_____

érzékeny_____

tárlat_____

költő_____

látogató_____

alak_____

h) Magyarázd meg a következő idegen eredetű szavak jelentését!

parodisztikus_____

labilis_____

klasszikus_____

vizuális_____

szövegüniverzum_____

urbanitás_____

generáció_____

installáció_____

i) Alkoss 10-12 mondatos szöveget felhasználva az alábbi szavakat!

foglalkozás, hivatás, költő, kiállítás, életforma, életcél, életmű, kapcsolat, katasztrófa, romantika, haza, siker, forradalmár
